

Verworpen kalveren: Hoe kom ik achter de oorzaak?

In Nederland zijn de belangrijkste oorzaken van verwerpen infecties met neospora, BVD en salmonella. Echter, de oorzaak blijft vaak onbekend. Extra onderzoek aangevraagd op het bloed van de verwerper en onderzoek van de verworpen vrucht (liefst met nageboorte) geven u de kans de oorzaak van het verwerpen op te sporen en op basis daarvan een plan van aanpak te maken.

Bij rundvee wordt een abortuspercentage van 3% per jaar als normaal beschouwd. Bij een percentage van meer dan 5% of bij enkele verwerpers in één maand, spreken we van een verwerperprobleem. Elke aandoening die bij een drachtig dier koorts, ernstige daling van de afweer, vermagering of stress geeft, kan verwerpen veroorzaken. Zoals u in de lijst in het kader bij dit artikel ziet, zijn lang niet alle oorzaken van verwerpen besmettelijk en daarmee door een laboratorium vast te stellen. Zoeken naar de oorzaak kan dus al op het bedrijf beginnen met het beoordelen van de risico's op stress en de kwaliteit van het ruwvoer.

Gratis verwerperonderzoek brucellose

Brucellose is in Nederland zelden meer de oorzaak van verwerpen; ons land is al sinds 1999 vrij van brucellose. De controle op de brucellose vrij-status vindt plaats door het verplicht tappen van "verwerperbloedjes" bij dieren, die hebben verwerpen. De visite, het bloedtappen en het onderzoek op brucellose zijn voor u kosteloos.

Gebruikmaken van extra mogelijkheden

In dat verwerperbloedje kunt u – naast brucellose – onderzoek laten doen naar meer gebruikelijke infectieuze oorzaken van verwerpen. Zo kan er onderzoek worden aangevraagd op afweerstoffen tegen BVD, salmonella, neospora, leptospirose en IBR. Als u deelnemer bent aan de vrijwillige diergezondheidsprogramma's voor deze ziekten, zullen u hiervoor geen kosten in rekening worden gebracht. Sommige oorzaken kunnen niet in het bloed van de koe worden opgespoord, maar wel bij sectie van de verworpen vrucht met nageboorte. Aanvragen van extra onderzoek in het "verwerperbloedje" en insturen van de verworpen vrucht (inclusief placenta), vergroten sterk de kans dat u de oorzaak van het verwerpen achterhaalt, waarop u met uw dierenarts een plan van aanpak kunt maken.

Verwerperonderzoek

Op dit moment doet de GD met financiering van het Productschap Zuivel en het Productschap Vee en Vlees onderzoek naar de aanpak van verwerperproblemen op rundveebedrijven. Doel van dit onderzoek is om de kennis die er al is over de oorzaken van verwerpen via nieuwe en betere protocollen beschikbaar te maken voor veehouders en dierenartsen.

Mogelijke oorzaken van verwerpen

Stress:

- Rangordegevechten in de koppel
- Vallen
- Klauwbekappen
- Vaccineren
- Koorts
- Bloedarmoede (bv. na lebmaagbloeding)

Slecht geconserveerde kuilen:

- Schimmels
- Listeria (bacterie)
- Bacillus lichiniiformis (bacterie)

Virusinfecties:

- BVD
- IBR (koeiengriep)

- Bluetongue (NL weer vrij)
- Schmallenbergvirus

Bacteriën:

- Salmonella
- Trueperella pyogenes (bacterie uit abscessen elders in lichaam)
- Leptospirose (melkerskoorts)
- Q fever
- Dekinfecties

Parasieten:

- Neospora (parasiet via hondenpoep in ruwvoer)
- Babesia (bloedparasiet via teken)

- Anaplasma (bloedparasiet via teken)
- Leverbot

Vergiftigingen:

- Nitraat (uit ruwvoer en/of drinkwater)
- Jodium
- Ureum

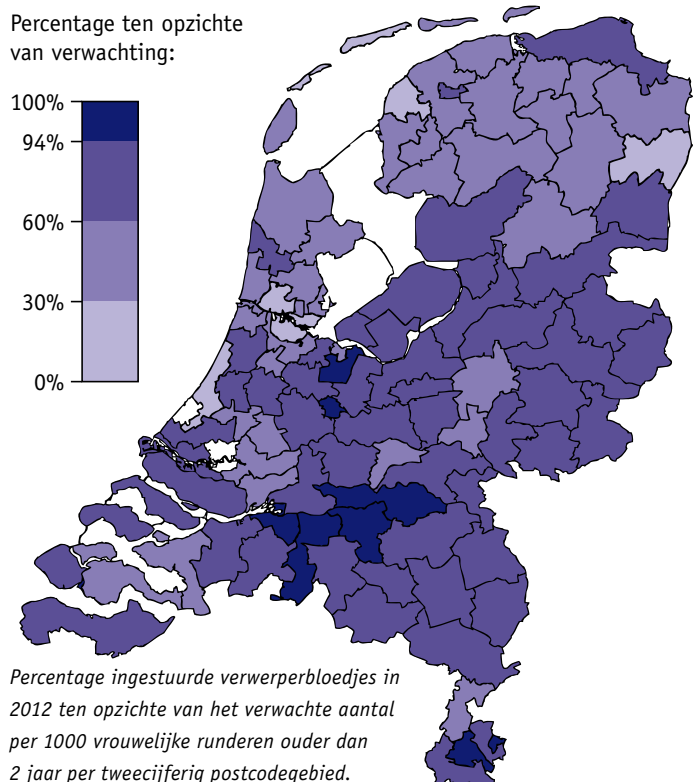
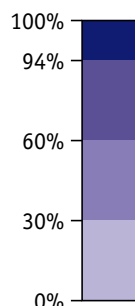
Mineralen/vitaminen te kort:

- Koper
- Vitamine A

Erfelijke oorzaken:

- CVM
- Brachyspina
- BLAD

Percentage ten opzichte van verwachting:

Percentage ingestuurde verwerperbloedjes in 2012 ten opzichte van het verwachte aantal per 1000 vrouwelijke runderen ouder dan 2 jaar per tweecijferig postcodegebied.